

T.C.
ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

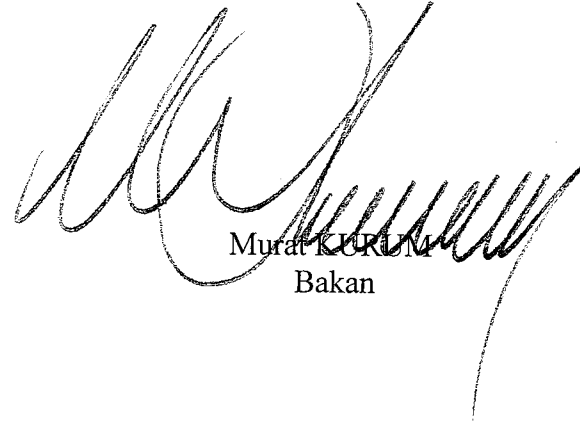
Sayı :30824082-610-11894228
Konu :Yazılı Soru Önergeleri

27 MAY 2023

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Milletvekillerimiz tarafından Bakanlığımıza yöneltilen ve ilişik listede; TBMM Esas numaraları ve konuları belirtilen yazılı soru önergeleri incelenmiş olup, söz konusu önergelerde yer alan hususlara ilişkin cevaplarımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Murat KURUM
Bakan

EK:

-Liste ve Ekleri (71 Sayfa)

7/ 18971 Q 42

**MANİSA MİLLETVEKİLİ
SAYIN SELMA ALİYE KAVAF'IN
TBMM 7/18971 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE
İLİŞKİN SORULAR VE CEVAPLAR**

SORULAR

Türkiye, jeolojik ve coğrafi konumu itibariyle doğal afetlere, özellikle de depremlere karşı yüksek risk altında bulunan bir ülkedir. Bu gerçek, yakın tarihimizde yaşanan büyük depremlerle acı bir şekilde tecrübe edilmiştir. Bu bağlamda, 6306 sayılı Afet Riski Altındaki Alanların Dönüştürülmesi Hakkında Kanun, ülkemizin afetlere karşı direncini artırmak ve can kayıplarını önlemek adına hayati bir öneme sahiptir.

Kanun'un etkin bir şekilde uygulanması, sadece mevcut yapı stokunun iyileştirilmesi açısından değil, aynı zamanda gelecek nesillere daha güvenli ve sürdürülebilir yaşam alanları bırakılması açısından da kritik bir rol oynamaktadır. Bu nedenle, Kanun'un öngördüğü finansman mekanizmalarının düzgün işletilmesi ve denetlenmesi büyük önem taşımaktadır.

Sayıştay'ın 2023 yılı dış denetim raporunda, 6306 sayılı Kanun'un "Dönüşüm gelirleri" başlıklı 7'nci maddesinin uygulanmasında ciddi eksiklikler tespit edilmiştir. Özellikle, belediyelerin Kanun gereği ayırmaları gereken kaynakların takibinin yapılmaması ve bunu sağlayacak bir kontrol mekanizmasının kurulmamış olması, Kanun'un etkinliğini ve amacına ulaşmasını tehlikeye atmaktadır.

Bu durum, afet riskine karşı alınması gereken önlemlerin finansmanında ciddi aksaklıklara yol açabilecek niteliktedir. Ayrıca, kamu kaynaklarının etkin ve amacına uygun kullanımı ilkesine de aykırılık teşkil etmektedir.

Bu kapsamda;

- 1- 6306 sayılı Afet Riski Altındaki Alanların Dönüştürülmesi Hakkında Kanun'un 7'nci maddesinin sekizinci fıkrası gereğince belediyelerin ayırmakla yükümlü, oldukları dönüşüm gelirlerinin takibi için Bakanlığınız tarafından nasıl bir kontrol mekanizması oluşturulmuştur? Bu mekanizmanın işleyişi hakkında detaylı bilgi verebilir misiniz?
- 2- Sayıştay'ın 2023 yılı dış denetim raporunda belirtilen, belediyelerin dönüşüm gelirlerini ayırıp ayırmadığının takip edilmemesi ve kontrol mekanizmasının kurulmaması tespitlerine ilişkin Bakanlığınız ne gibi çalışmalar yapmıştır? Bu eksikliklerin giderilmesi için alınan önlemler nelerdir?
- 3- 6306 sayılı Kanun kapsamında belediyelerin ayırması gereken dönüşüm gelirlerinin son beş yıl içerisindeki toplam miktarı nedir? Bu gelirlerin ne kadarı Kanun'un amaçları doğrultusunda kullanılmıştır?
- 4- Belediyelerin yıllık bütçelerinin yüzde beşini ve harç gelirlerinin yüzde ellisini afet riski altındaki alanların dönüştürülmesinde kullanmak üzere ayırma yükümlülüğüne uymayan belediyeler var mıdır? Varsa, bu belediyeler hakkında ne gibi işlemler yapılmıştır?

- 5- Dönüşüm gelirlerinin 6306 sayılı Kanun'un amaçları dışında kullanılmasını önlemek için Bakanlığınız tarafından ne gibi denetim mekanizmaları uygulanmaktadır? Bu denetimlerin sıklığı ve kapsamı nedir?
- 6- Afet riski altındaki alanların dönüştürülmesi için ayrılan gelirlerin etkin ve amacına uygun kullanımını sağlamak adına Bakanlığınız ile Belediyeler arasında nasıl bir koordinasyon mekanizması bulunmaktadır?
- 7- 6306 sayılı Kanun'un uygulanmasında karşılaşılan zorluklar nelerdir? Bu zorlukların aşılması için Bakanlığınız tarafından ne gibi yasal veya idari düzenlemeler planlanmaktadır?
- 8- Afet riski altındaki alanların dönüştürülmesi projelerinin finansmanında, belediyelerin ayırdığı kaynakların yeterliliği konusunda Bakanlığınızın değerlendirmesi nedir? Bu kaynakların artırılması için ne gibi çalışmalar yapılmaktadır?
- 9- Sayıştay'ın tespit ettiği kontrol mekanizması eksikliğinin giderilmesi için Bakanlığınız bünyesinde yeni bir birim veya sistem oluşturulması planlanmakta mıdır? Planlanıyorsa, bu birimin yapısı ve işleyişi hakkında bilgi verebilir misiniz?
- 10- 6306 sayılı Kanun kapsamında yürütülen kentsel dönüşüm projelerinin şeffaflığını ve hesap verebilirliğini artırmak için Bakanlığınız ne gibi çalışmalar yapmaktadır? Bu projelerin finansal ve fiziki ilerlemesi kamuoyuyla nasıl paylaşılmaktadır?

CEVAPLAR

Afet risklerine karşı can ve mal kaybına yol açma riski taşıyan yerleşim alanları ile bu alanlar dışındaki riskli yapıların bulunduğu yerlerde; afetlere dirençli, sağlıklı ve güvenli yapılaşma ve yaşam çevrelerinin oluşturulmasına yönelik hazırlanan 6306 sayılı Afet Riski Altındaki Alanların Dönüştürülmesi Hakkında Kanun kapsamında, Bakanlığımızca sağlanan teknik ve mali destekler eşliğinde sürdürülen kentsel dönüşüm uygulamaları (tespit, tahliye, yıkım ve yenileme faaliyetleri), ilgili paydaşlar, Belediye Başkanlıkları ve vatandaşlarımızın katılımı ile Bakanlığımız koordinasyonunda gerçekleştirilmektedir.

6306 sayılı Kanun, Uygulama Yönetmeliği ve Kentsel Dönüşüm Başkanlığı'nın kurulmasına dair mevzuat düzenlemeleri; 16.10.2023 tarih ve 32341 sayılı Resmi Gazete, 09.11.2023 tarih ve 32364 sayılı Resmi Gazete ve 21.05.2024 tarih ve 32552 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe konulmuştur.

Bu düzenlemeler eşliğinde sürdürülen kentsel dönüşüm projelerine ait; iş, işlem ve uzlaşma süreçleri hakkında; kentsel dönüşüm irtibat ofisleri, web servislerimiz, Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlükleri ve uygulamalara katılan Belediye Başkanlıkları vasıtasıyla alandaki hak sahipleri bilgilendirilmektedir.